

PRIKAZ ZBORNIKA METODOLOGIJA I PRIMJENA LINGVISTIČKIH ISTRAŽIVANJA

Kristina Cergol Kovačević*

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Udier, Sanda Lucija i Cergol Kovačević, Kristina (ur.) *Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja: zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku održanoga od 24. do 26. travnja 2015. godine u Zadru.*

Zagreb: Srednja Europa i HDPL, 2016.

Mogućnosti primjene rezultata lingvističkih istraživanja ovise o njihovoј relevantnosti i kvaliteti koja je utemeljena u pravilnom odabiru i primjeni metodoloških postavki svakoga istraživanja. Suvremena primijenjenolingvistička nastojanja pokazuju snažne tendencije k revitalizaciji interesa za metodološka pitanja te se lingvisti okreću samorefleksivnosti, odnosno promišljaju vlastite istraživačke prakse. Ta se nastojanja odražavaju u tematici kojom se bavi zbornik Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku *Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja* objavljen 2016. godine u izdanju Srednje Europe i Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku.

Ovo je prvi zbornik radova u Hrvatskoj koji okuplja priloge posvećene metodologiji primijenjenolingvističkih istraživanja u nadi da će poslužiti kao bitan izvor informacija za daljnja istraživanja u području. U svojim radovima okupljenima u ovome zborniku autori se bave istraživačkom metodologijom u okviru najraznovrsnijih tema u primijenjenoj lingvistici: poučavanja i

* k.cergol@gmail.com

proučavanja prvoga i inoga jezika, ispitivanja stavova o jeziku, provjeravanja jezičnoga znanja, onomastičkim istraživanjima, istraživanjima izgovora i naglasaka, analizi publicističkoga i književnoga diskursa, proučavanjima odnosa jezika i društva te prevoditeljskim i leksikografskim pitanjima.

Zbornik broji trideset i dva rada, koji se mogu podijeliti u tri velike tematske cjeline. Prva se cjelina bavi sociolingvističkim i jezičnopolitičkim temama, druga leksikografskim pitanjima i prevođenjem, a u trećoj se cjelini razmatraju teme vezane uz prvi i ini jezik, konkretno, poučavanje, evaluaciju i stavove o jeziku. U radovima se ističu metode kvantitativne i kvalitativne analize, a nerijetko se primjenjuje i metodološki recentan mješoviti pristup analizi podataka.

Radovi koji se bave metodološkim izazovima sociolingvističkoga i jezičnopolitičkoga istraživanja prilozi su autora Andjela Starčevića, Tomislava Stojanova i Damira Kalogjere. Šime Demo te Majda Bojić i Nina Lanović izučavaju jezik kao sredstvo otpora standardu kao autoritetu u okviru književnoumjetničkoga stvaralaštva. Bojana Mikelenić i Marta Perak te Tanja Gradečak-Erdeljić i Snježana Babić tematiziraju jezik administracije i političkoga diskursa, a Andrea Rogošić i Krunoslav Puškar bave se onomastičkim temama splitskog, odnosno križevačkog lokaliteta. Vesna Deželjin bavi se jezikom jedinoga časopisa za italofonu djecu koji izlazi izvan granica Italije. Radovi prve tematske cjeline nerijetko utvrđuju temeljne metodološke postavke dalnjim istraživanjima sličnoga tipa te rišu dosad neopisane odnose među pojmovima koje proučavaju.

Radovi druge tematske cjeline bave se leksikografskim pitanjima i prevođenjem. Neki od tih radova proučavaju računalne korpusne kao istraživački alat, poput rada skupine autora Jelene Kuvač Kraljević, Gordane Hržice, Marine Olujić, Lane Kologranić Belić, Marijana Palmovića i Ane Matić, rada Antoni Olivera, Krešimira Šojata i Matee Srebačić te rada Eveline Miščin. U drugim se opet radovima utemeljenima na postavkama korpusne lingvistike ova metoda primjenjuje radi leksikografske obrade jezičnih podataka. To su radovi Jelene Parizoske i Ivane Filipović Petrović, Nataše Gajšt te Snježane Kereković. Metodološkim pristupima u teoriji prevođenja bave se radovi Vande Mikšić i Kristine Rubelj te Goranke Rocco i Anite Pavić Pintarić te tako „udaraju“ temelje novim prijevodnim modelima i njihovoј primjeni u prijevodnom procesu.

Treća tematska cjelina okuplja priloge koji se bave proučavanjem, poučavanjem, evaluacijom i stavovima u razmatranjima materinskoga i inoga jezika. Hrvatskim kao materinskim jezikom bave se radovi koji pripadaju najraznovrsnijim tematskim područjima. Ružica Stanić i Davor Lauc

predstavljaju prvo empirijsko istraživanje odnosa logičke i gramatičke forme hrvatskoga jezika, Elenmari Pletikos Olof, Jelena Vlašić Duić i Blaženka Martinović izučavaju metode mjerjenja naglasnih kompetencija, a skupina autorica Ida Hitrec, Ana Knežević, Martina Sekulić Sović i Ivana Simeon donose rezultate istraživanja specifičnih jezičnih obilježja u govornika hrvatskoga jezika oboljelih od shizofrenije te tako progovaraju o temi koja je dosad bila slabo zastupljena u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici. Katarina Aladrović Slovaček i Ljerka Vukić kao „vruću“ temu problematiziraju način provjere jezičnoga znanja iz hrvatskoga i engleskoga jezika na državnoj maturi. Ivan Poljaković, Darja Damić Bohač, Jasmina Jelčić te Doris Brala, Vanda Borelli i Klara Bilić Meštrić tematiziraju izazove sveučilišne nastave stranih jezika, a Sanja Brbora te Daniela Falkoni-Mjehović, Nives Vidak i Sandra Didović Baranac bave se stavovima studenata prema učenju jezika. Nikolina Sokolić, Daša Grković i Iva Pavić govore o problemu izgovora španjolskih imena u hrvatskome jeziku, Marija Bošnjak i Zrinka Jelaska uspoređuju rezultate koje na ispitu hrvatskoga jezika postižu strani i naslijedni govornici, a Marijana Alujević Jukić, Nikolina Božinović i Josipa Jukić prenose perspektivu učenika u razmatranju vrednovanja jezičnih vještina u talijanskom i njemačkom kao drugim stranim jezicima.

Radovi okupljeni u zborniku *Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja* vjerno ocrtavaju recentnost i relevantnost tematike kojom se bave. Autori radova kritičkim promišljanjem istraživačke metodologije u okviru tematike kojom se bave, a koja pripada uistinu najraznovrsnijim primijenjenolingvističkim tijekovima, daju smjernice u metodološkim postavkama širokoga dijapazona istraživanja te će članovi hrvatske primijenjenolingvističke zajednice u ovome zborniku pronaći inspiraciju i vodstvo u pripremi vlastitih istraživanja.